YEGÂH MAKÂMI

TEMEL BİLGİLERİ

&

TÜRK MÛSIKÎSİNDE KULLANILAN ARANAĞMELERİ

(Fasıl Mûsıkîsi için Yardımcı)

Erdinç ÇELİKKOL

www.erdinccelikkol.com

Y E G Â H MAKÃMI

(XV. YY. YEGÂH; Birinci yer)

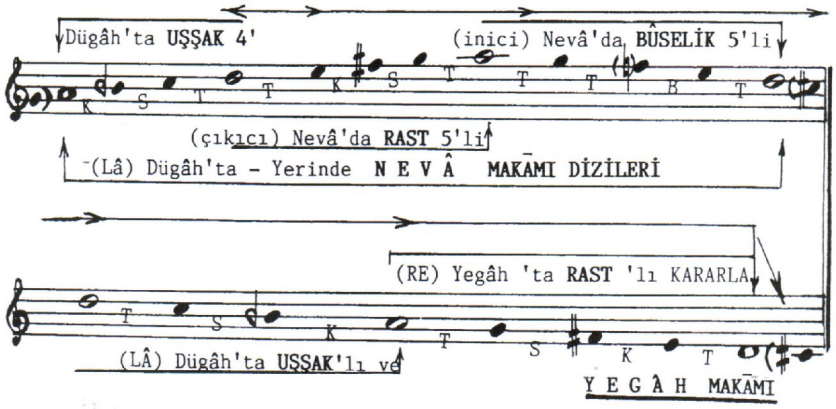
* **KARARI** : Re (YEGÂH)

* **SEYRİ** : Tiz Karar bölgesinden (İnici)

* **DİZİSİ** : Lâ - **Dügâh**'ta **NEVÂ MAKÃMI DİZİSİ'**
Lâ - **Dügâh**'ta; **UŞŞÂK 4' (K S T)**

Re - **Nevâ**'da *(Çıkıcı)* **R A S T 5' (T K S T)** *(İnici)* **BÛSELİK 5' (T B T T)** ne,

Re - **Yegâh**'ta **RAST 5' (T K S T)** nin eklenmesiyle oluşmuştur.

* **PERDELERİ** : Lâ - **Dügâh**'ta **UŞŞÂK 4' Perdeleri;**
Dügâh, Si (♭) Segâh, Çârgâh, Nevâ,

Re - **Nevâ**'da *(Çıkıcı)* **RAST 5' Perdeleri;**
Nevâ, Hüseynî, Fa (♯) Eviç, Gerdâniye ve Muhayyer ile

Re - **Nevâ**'da *(İnici)* **BÛSELİK 5' Perdeleri;**
Muhayyer, Gerdâniye, Acem, Hüseynî ve Nevâ.

Re - **Yegâh'ta RAST 5' Perdeleri;**
Dügâh, Rast, Fa (♯) Irak, Hüseynî Aşîrân ve Yegâh.

* **DONANIMI** : Si (♭) **SEGÂH** , Fa (♯) **EVİÇ**
* **GÜÇLÜSÜ** : Re - **NEVÂ**
* **YEDENİ** : Do (♯) **Kaba Nîm HİCÂZ** Perdesi.

* **MUHTEMEL GENİŞLEME, GEÇKİ VE ASMA KARARLARI**

Lâ - Muhayyer'de;	**UŞŞÂK**'lı (Simetrik) veya **KÜRDÎ**'li,
Sol - Gerdâniye'de;	**RAST**'lı veya **BÛSELİK**'li,
Fa (♯) Eviç'te;	**SEGÂH**'lı,
Fa - Acem'de;	**ÇÂRGÂH**'lı,
Mi - Hüseynî'de;	**UŞŞAK**'lı veya **KÜRDÎ**'li,
Do - Çârgâh'ta;	**ÇÂRGÂH**'lı,
Si - Bûselik'te;	**KÜRDÎ**'li
Sol - Rast'ta;	**ÇÂRGÂH**'lı,
Fa (♯) Irak'ta;	**SEGÂH**'lı ve
Mi - Hüseynî Aşîrân'da;	**UŞŞÂK**'lı.

* **ÖZET SEYİR** : Seyre; Genellikle Tiz **Karar** bölgesinden, Lâ - **Dügâh**'ta **UŞŞAK**'lı, Re - **Nevâ**'da ise **RAST**'lı veya **BÛSELİK**'li başlanıp, önce güçlü perdesi olan Re - **Nevâ**'da, çoğûnlukla **RAST**'lı, bâzen **BÛSELİK**'li **YARIM KARAR** yapılır.

Daha sonra, diğer uygun **genişleme, geçki**'lerin yanında, sırasıyla; Re - **Nevâ**'da, Lâ - **Dügâh**'ta ve Makâmın özelliğini taşıyan, Re - **Yegâh**'ta **RAST**'lı **ASMA KARAR**'ları da eklenerek süren seyir, sonuçta; Re - **Yegâh**'ta **RAST**'lı noktalanır.

Y E G Â H

AĞIR AKSAK

1 - **ŞEVKİ BEY** — **"Dîl nâlesini gûş-ile bir"**

2 - **NİGÂR GÂLİP Hanım** — **"Lûtfuna lâyık görüp"**

3 - **BİMEN ŞEN** — **"Ne gülün rengini sevdim"**

4 - **BEYLİK**

YEGÂH - *SENGÎN SEMÃÎ*

5 - İSAK VARON — **"Gördüm seni, sevdim güzelim"**

6 - BİMEN ŞEN — **"Bilmem n'olurdu mãvilisi"**

7 - GARNİK GARMİRYAN — **"Ney'le teskîn eylemem"**

8 - BEYLİK

9 - RÃKIM ELKUTLU — **"Sãkî yine mey sun"**

YEGÂH - *DEVR-İ HİNDÎ*

10 - BEYLİK

11 - LÂTİF AĞA "V'ādin unutma ey perî"

YEGÂH - *AĞIR DÜYEK*

12 - Hatipzāde İBRĀHİM Bey "Yok mu hālâ şefkatin"

YEGÂH - *MÜSEMMEN*

13 - ALİ ŞAHAP Bey "Bãde-i cism-ü safãdır"

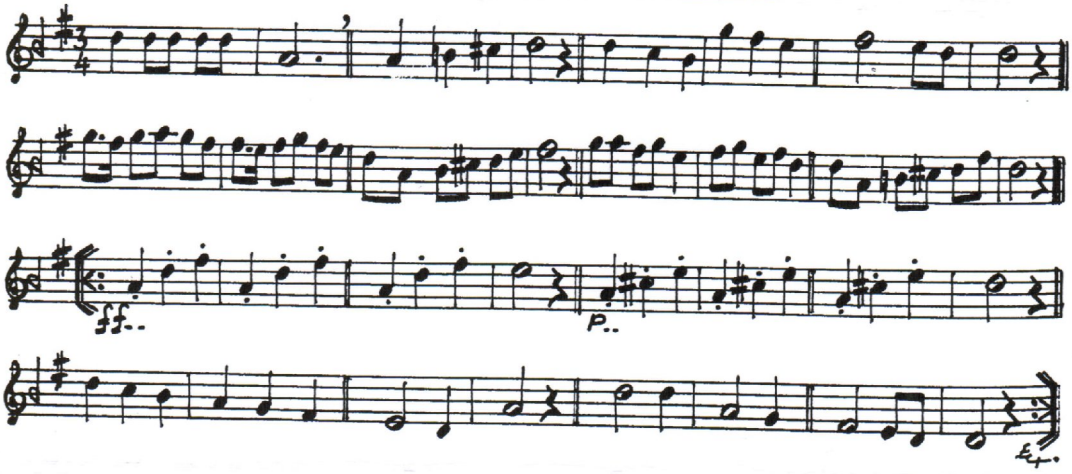

14 - ZEKİ DUYGULU

YEGÂH - *S E M Ã Î*

15 - YUSUF NALKESEN "Mevsim güzel"

YEGÂH - *CURCUNA*

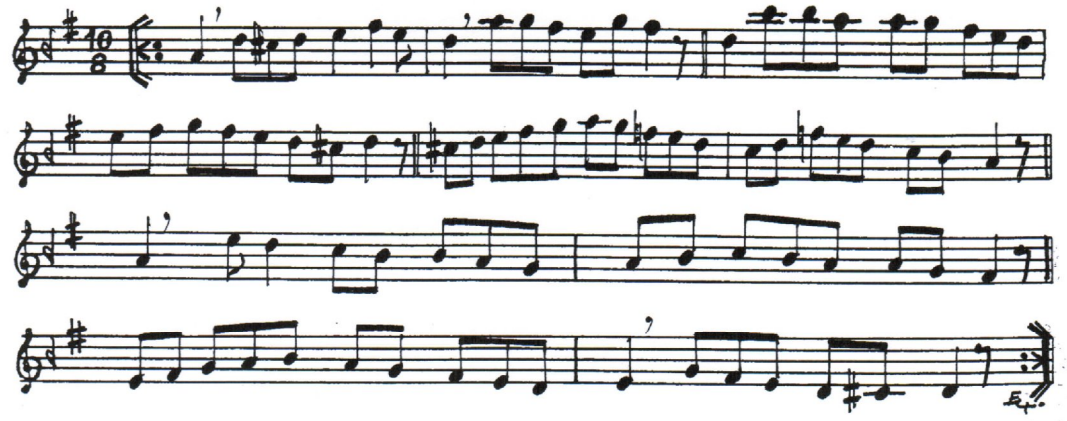
16 - ŞEVKİ BEY — "Mû'tâd edeli girye-i zeyke"

17 - Dr. ALÂEDDİN YAVAŞÇA — "Deniz ufkunda Güneş"

18 - HACI FÂİK Bey — "Ne yapsam, neylesem bu hâli"

YEGÂH - *DÜYEK ve SOFYAN*

19 - Nebiloğlu İSMÃİL HAKKI Bey "Doldur ey sâkî bu cem"

20 - ŞEVKİ BEY "Edersen de cefâ eğer"

21 - ALİ RİFAT ÇAĞATAY "Meclis-i valsında giryân olduğum"

22 - FETHİ KARAMAHMUTOĞLU "Paylaşıyor yollar izi"

YEGÂH - *AKSAK*

23 - BEYLİK

24 - Dellâlzãde İSMÃİL DEDE

25 - NİHAT ADLİM

"Dudağında acıyan gül mey"

YEGÂH - *AKSAK*

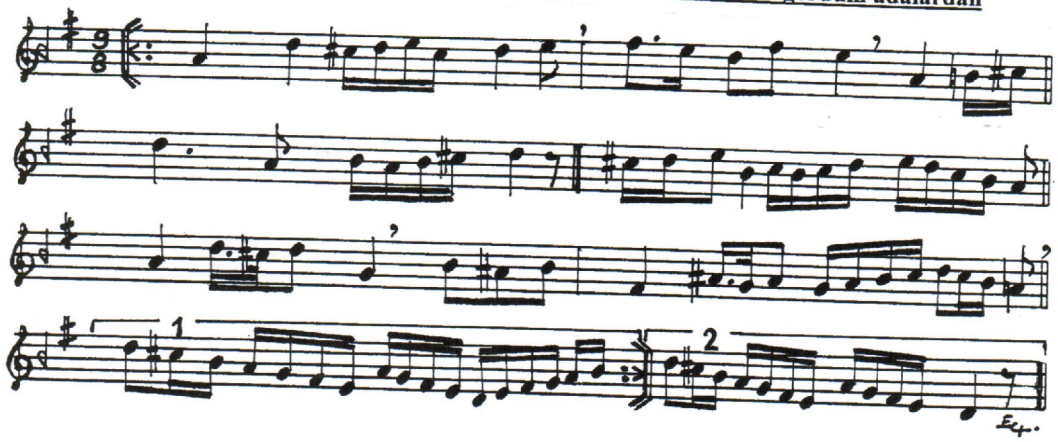
26 - Dellâlzâde İSMÂİL DEDE

"A benim gözüm nûru

27 - ÂRİF SÂMİ TOKER

"Ruhsârını gördüm adalardan"

28 - ERDİNÇ ÇELİKKOL

"Sandım ki o gözler bakıyor"

YEGÂH - *AKSAK*

29 - FETHİ KARAMAHMUTOĞLU — "Nice gizli ve âşikâr sevgileri"

30 - SUPHİ ZİYÂ ÖZBEKKAN — "Dem bezm-i visālinde hebā"

31 - OSMAN NÛRİ ÖZPEKEL — "Bir bûseyi çok gördü"

YEGÂH - *A K S A K*

32 - **ŞEVKİ BEY** — **"Âhım seni, sînem gibi"**

33 - **BEYLİK**

34 - **ŞEVKİ BEY** — **"Dü çeşmimden hûn-ile"**

35 - **Selânikli AHMET Bey** — **"Gözünün safvetine, nûruna"**

